

ZPRAVODAJ

PRACHATICKÉHO MUZEA
2/2013

VÝSTAVY:

HLAVNÍ BUDOVA - Velké náměstí 13

- 2. dubna - Jihočeský zedník Jakub Bursa (do 30. 9.)
Selské baroko Jakuba Bursy na Vlachobřezsku a Volyňsku
- výstava fotografií P. Luniaczka (do 29. 6.)
- 2. května - Slánky ze Slaného (do 28. 9.)
- 3. července - Putování za předky (do 30. 9.)

Muzejí noc
7. června 2013 od 17 hodin

Program:

- 17:00 koncertovaná pedicula výstavy „Jihočeský zedník Jakub Bursa a jeho Prácheň“
- 18:00 vstupní koncertní výstava „Jihočeský zedník Jakub Bursa a jeho Prácheň“
- 18:30 vstřížkový výstava „Jihočeský zedník Jakub Bursa a jeho Prácheň“
- 20:00 koncertovaná pedicula výstavy „Jihočeský zedník Jakub Bursa a jeho Prácheň“
- 21:30 vstřížkový výstava „Jihočeský zedník Jakub Bursa a jeho Prácheň“

© publikace: Prachatické muzeum, Prácheň, 2013. Všechna práva vyhrazena. Všechny údaje jsou zveřejněny pouze pro účely informování. Prachatické muzeum, Prácheň, 2013. Všechna práva vyhrazena. Všechny údaje jsou zveřejněny pouze pro účely informování.

www.prachatickemuzeum.cz

Prachatické muzeum Všechna práva vyhrazena
Příloha Prácheňsko

**CHEB 1215.
STĚŽEJNÍ UDÁLOST
EVROPSKÝCH DĚJIN
V KONTEXTU ZÁPASU
CÍSAŘSTVÍ A PAPEŽSTVÍ**

v úterý 25. června 2013 v 17 hodin
předávkový stánek - vstup z Neumannovy ulice

Ohlédnutí za genealogickou výstavou

Návštěvnice výstavy před rodokmenem hudebního skladatele Bedřicha Smetany

Výstava "Putování za předky", kterou Prachatické muzeum připravilo ve spolupráci s Českou genealogickou a heraldickou společností, nepatřila k těm největším, přinesla však pro zájemce o genealogii řadu zajímavých poznatků. Návštěvníci se seznámili nejen s touto pomocnou historickou vědou, jejími pravidly, ale také mohli vidět různé grafické podoby zpracování rodokmenů. Ty své představili i někteří prachatičtí občané. Mnozí návštěvníci, zejména amatérští genealogové, strávili ve výstavní místnosti hodně času, běžné návštěvníky výstava oslovila spíše svou grafickou podobou.

Výstava také neplánovaně reagovala na seriál České televize, v němž své předky hledali za pomoci genealožky Heleny Voldánové známé osobnosti (profesor Halík, Karel Šíp, Tereza Kostková a další). A právě Helena Voldánová je spoluautorkou výstavy Putování za předky, jejíž základ je stálý a v každém regionu jsou přidávány místní genealogické příběhy.

Prachatické muzeum v rámci výstavy navázalo trvalejší kontakty s Českou genealogickou a heraldickou společností. Výměnou za sborník Zlatá stezka obdrží každoročně Prachatické muzeum čtyři čísla časopisu Genealogické a heraldické listy, který společnost již třicet tři let vydává. Pro zájemce jsou k dispozici k prezenčnímu studiu v knihovně Prachatického muzea.

Zahájení výstavy - genealožka Helena Voldánová

Tažovice (pošumavské záměčky - 2.)

Rokoková zahrada (Fragonard J. H. - Houpačka)

Uprostřed zalesněných kopců na jihozápad od Strakonice je skryt tažovický zámek, zapomenutý skvost a zatoulaný host z daleké Francie. Na nízkém návrší nad údolím Novosedelského potoka vítá přichozího nevýrazná klasicistní zámecká budova, ale již terasa před ní je zvláštní a to nejzajímavější se skrývá za zámkem. Do svahu tu v několika terasách stoupá ojedinělá francouzská rokoková zahrada, jejíž krásu si lze představit i pod divoce bující a neudržovanou zelení. Jak se odlesk honosného francouzského života 18. století dostal do odlehlé pošumavské víscky?

Tažovice se v pramenech objevují po polovině 14. století jako sídlo rodu Tažovců z Tažovic. V 16. století tu již stála tvrz a v roce 1587 sem přichází rod Koců z Dobrše. Původně vladycký a od třicetileté války panský rod patří k nejvýznam-

nějším a nejrozšířenějším šlechtickým rodinám v Pošumaví. Vedle Tažovic vlastní i sousední tvrz a panství Ohrazenice a někdy na konci osmdesátých let 17. století stavi Kryštof Koc z Dobrše v Tažovicích barokní zámek. V nedalekých Volenicích si Kocové v místním farním kostele zakládají rodinnou hrobku.

Tažovice - zbytky rokokové zahrady

V druhé polovině 18. století vlastnil spojené tažovicko-ohrazenické panství svobodný pán Jan Markvart Koc z Dobrše. Kavalír a osvícenský šlechtic, který ještě před josefínskými reformami propagoval právo svobodné volby náboženského vyznání. Se svými svobodomyšlnými názory narážel na zkostnatělé úřady i na letité předsudky. Před zlobou světa se utíkal k umění a k literatuře, útěchou mu byla

Tažovice - terasu před zámkem

i láska. Pobýval totiž ve službách vídeňského dvora ve Francii a v Paříži u dvora se zamiloval do jedné z dvorních dam. Koketní rokoková kráska nakonec jeho naléhání podlehla, ale před odjezdem do neznámé daleké a chladné barbarské země si vymínila, že jí její manžel na svém panství v Tažovicích vykouzli kousek domova, kousek "sladké Francie", francouzskou rokokovou zahradu. Zamilovaný Jan Markvart nelitoval nákladů a přání své dámy splnil. Za tažovickým zámekem dal navršíť umělé terasy, architekti a zahradníci stvořili pravidelné záhony, zelená bludiště, stinné aleje a síť cestiček, mezi ně vykouzlili vodní kaskády, kanály a zurčící kašny, k odpočinku a k milostným dostaveníčkům postavili altánky a gloriety. Umělci naplnili zahradu sochami mythologických postav a módními vázami a vše spojili do kouzelné iluze malých Versailles. Dílo se natolik podařilo, že jím mladá nevěsta byla okouzlena a následovala svého kavalíra do Čech. Slavila se velkolepá svatba a mladí manželé střídavě žili v Praze, kde Jan Markvart zastával významné úřady, a na Tažovicích ve své malé soukromé "Francii". Bývalo tu kouzelně, když z okolních zalesněných kopců vál teplý vítr a potok tiše plynul pod zámeckou terasou, z které byl tak překrásný výhled do kraje. Mezi pravidelnými záhony a v hustém a pečlivě zastřiženém zeleném bludišti se procházeli hosté a za vlahých večerů slyšela odlehlá zákoutí zahrady tichá vyznání, vzrušené vzdechy a šepoty horoucí touhy. Mnohmluvná koketní doba totiž milovala dvoření, dobývání i sladká podléhání.

Tažovice - pohled přes park

Krásné iluze však vždy něco stojí a zadlužený Jan Markvart Koc z Dobrušky musel v roce 1776 Tažovice prodat hraběti Václavovi z Rummerskirchenu. Po něm

nám v Tažovicích zůstala socha sv. Jana Nepomuckého na mostě přes Novosedelský potok. Brzy však vypukla ve Francii revoluce a byl konec rokokové idyly. Do Tažovic přišli noví majitelé, měšťané s jinými zájmy a s jinými sny. Zahradu však zachovali a jistě z ní k nim promlouvala lehkost a grácie “starých dobrých časů”, umění lehkomyšlného rokoka žít s krásou a v kráse navzdory realitě světa. To márnivé poselství tu zůstalo zakleto dodnes.

Muzejní noc 2013

Letošní ročník muzejní noci se nesl v duchu kulatého výročí jihočeského stavitele Jakuba Bursy. Návštěvníci měli možnost shlédnout komentovanou prohlídku výstavy Jihočeský zedník Jakub Bursa, zasmát se vtipnému vystoupení Šumavského ochotnického spolku Prachatice, či si zasoutěžit v poznávání historických předmětů. Děti si pohrály s obřími kostkami, magnetickou skládkou, nebo se účastnily kresebné soutěže “O nejhezčí domeček”.

Je libo sestavit si svůj vlastní dům ve stylu selského baroka?

Dětský prázdninový pas

Čtvrtek 25. července byl obyčejný, teplý prázdninový den. Ovšem jen do 9 hodin ráno. Právě v devět totiž dorazili do Prachatického muzea malí i velcí, aby se zúčastnili akce v rámci Dětského prázdninového pasu. Na programu dne byla výroba kytiček z korálek a drátků. Potom, co se návštěvníci dozvěděli něco

o svatých obrázcích, které byly touto technikou zdobeny a staly se tak naší předlohou, pustili jsme se do samotné práce. Všem se květiny moc povedly a potěšily nejen samotné tvůrce, ale i všechny, kteří měli možnost je vidět. Na závěr jsme se ještě vypravili na hřívou a dobrodružnou cestu muzeem, aby všechny chytré hlavičky, které s námi přišly strávit den, odcházely ještě chytřejší. Děkujeme všem

účastníkům a těšíme se na ně i jejich kamarády zase na příští akci Prachatického muzea.

Konzervace modelu hospodářské usedlosti

Model zhotovil pan Arnošt Matchin z Českých Budějovic v 80. letech 20. století, v měřítku 1:50. Jde o rekonstrukci statku ve Dvorech čp. 11, okres Prachatice. Model byl vystaven v dubnu 2013 na výstavě Jihočeský zedník Jakub Bursa. Stav modelu byl v neutěšeném stavu. Papirové části byly rozeschlé, odlepené, barvy vybledlé. Model byl kompletně pokryt prachem. Některé části stavení byly uvolněné, některé chyběly úplně. Umělý trávník se téměř nedochoval. Bylo tedy přistoupeno ke komplexní konzervaci celého modelu. Prachové sedimenty byly vysáty a odstraněny pomocí štětců. Ulpělé nečistoty byly opatrně odstraňovány navlhčenými tampony s přidáním

Celkový pohled na model, stav před konzervací

Model před konzervací

odmašťovadla. Uvolněné a odlepené části byly přilepeny a zafixovány disperzním lepidlem. Praskliny, rohy základny a poškozená místa byla vytmelena a retušována v původních odstínech. Chybějící části, jako podpěra přístřešku, část pumpy, došky na střechu a další, byly zhotoveny nově a osazeny na původní místa. Poškození obvodu soklu bylo nutné natřít bílou barvou. Trávník byl doplněn a oživen barevnými dřevěnými pilinami. Terén cest a dvora byl retušován křídami hnědých odstínů. Model byl opatřen skleněným poklopem, který ho bude chránit před poškozením.

Stav modelu po konzervaci

Starosti našich předků

Feuilleton o "nové ženě"

.....Křesťanství vykonalo mnoho pro lásku: poznačilo ji jako hřích. Vylučuje ženu ze stavu kněžského. Bojí se jí. Prozrazuje, jak je mu nebezpečná. Opakuje s prorokem: "Paže ženy jsou jako osidla lovců". Varuje nás, abychom v ní skládali své naděje: "Neopírej se o třtinu větrem se klátící a nevěř ženě, neboť půvab masa je jako tráva, jejíž nádhera hyne, jako polní kvítí." Bojí se lsti té, skrze niž pokolení lidské přišlo k pádu. Není zla většího nad zlo, jež působí žena. Ale právě prostřednictvím této bázně, jakou před ní má, činí křesťanství ženu mocnou a obávanou.... Ale nelichot'te si sestry! Nepřicházíte na tento svět dokonalé a ve všem všudy vyzbrojené. Při svém prapůvodu jste byly pokorné. Vaši předkové za časů mamuta a velikého medvěda neměli takové moci nad lovcí pekelnými, jako vy máte nyní nad námi. Tenkrát byly jste užitečné, byly jste dokonce potřebny. Mluvme si pravdu - za oněch starých časův, a ještě dlouho potom scházel vám všecken půvab. Tenkrát byly jste rovny mužům a mužové byli rovni zvíři. Dvojího bylo potřebí, co vás učinilo hrozným zázrakem, jakým dneska jste, co vás učinilo stejně závažnou příčinou objetí jako zločinů: *civilisace*, která vás obdala závojem, a *náboženství*, jež ve vás probudilo skurpule. Tím dvojím bylo všecko způsobeno: jste tajemstvím a hříchem zároveň. Sníme o vás a jsme hotovi blaho duše za vás obětovati. Vzbuzujete žádost i bázeň, bláznovství lásky sestoupilo na zem..... A pak kdybych byl jednou z vás, byl bych proti vši té emancipaci, která vás chce učiniti rovnými mužům. Vede vás rovnou do pasti. To stojí opravdu za to, smět být roven nějakému státnímu návladnímu, anebo lékárníkovi! Dejte si pozor - pykáte již beztoho ztrátou trochy ze svého tajemství i ze svého půvabu! Ještě není ztraceno všecko: ještě se bijeme, ještě se ruinujeme, ba ještě se i zabíjíme pro vás a kvůli vám. Avšak mladí pánové, kteří sedí na koňské dráze, pohodlně vás nechávají už klidně státi na zadní plošině! Váš kultus vymírá, jako všechny staré kulty!

Zlatá Praha 1906

9 kg, které se stejnoměrně rozdělily na obličej, paže, šedra, boky a lýtka. Považte, jak i Vaše postava tímto přírůstkem váhy získá na kráse a jak se stanete daleko žádoucnějšími! Budete-li vždy po jídle užívat chutných "Eta-Tragsol" bonbonů (účinkují stejně u dām, pām i dětí) přibudete v několika týdnech na váze o 5 až 15 kg. Vysedlé kosti v obličejí a na ramenou zmizí. Budete přibírat kilo za kilem. Na každé části těla budete slít stejnoměrně. Nevolnost a nechuť k životu zmizí a ze slabého stvoření stanete se zjevením plným síly a života. Protože se zvětší i počet Vašich červených krviček, posílí se i Vaše nervy a krev. Krabice - Kč 30,-, 3 krabice - Kč 75,- Porto zvlášť, proti dobírce. Objednejte!!!

PUBLIKACE K ZAKOUPENÍ:

ZLATÁ STEZKA - Sborník Prachatického muzea

- ročník 14, 2007 (92,-Kč)
- ročník 15, 2008 (120,-Kč)
- ročník 16, 2009 (140,-Kč)
- ročník 17, 2010 (85,-Kč)
- ročník 18, 2011 (93,-Kč)
- ročník 19, 2012 (117,-Kč)

ZLATÁ STEZKA 1. Prachatice - státní hranice

- František Kubů, Petr Zavřel (280,-Kč)

ZLATÁ STEZKA 2. Vimperk - státní hranice

- František Kubů, Petr Zavřel (290,-Kč)

ZLATÁ STEZKA 3 Kašperské Hory - státní hranice

- František Kubů, Petr Zavřel (350,-Kč)

PŘÍBĚHY Z PLÁNÍ - Pavel Fencel, Jan Antonín Mager (40,-Kč)

KLOSTERMANNOVÉ NA ŠUMAVĚ - Jan Antonín Mager, Pavel Fencel
(30,-Kč)

KAPLE PRACHATICKA POHLEDEM GENEALOGA - J. A. Mager (65,-)

RYTMISTR FRANZ WOLSCHANSKY - J. A. Mager (35,-)

KONTAKT:

Prachatické muzeum

Velké náměstí 13, 383 01 Prachatice

tel.: 388 311 419

E-mail: muzeum@prachatickemuzeum.cz

www.prachatickemuzeum.cz

Zpravodaj Prachatického muzea

Text: odborné oddělení PM

Grafické zpracování, tisk:

Zdenka Oberfulcerová

Vydalo: Prachatické muzeum 2013

Propagační tiskovina - neprodejné

Česká genealogická a heraldická společnost

Putování za předky

Výstava v Prachatickém muzeu

3.7.-30.9. 2013

Vernisáž výstavy se uskuteční 3.7. 2013 od 16 hodin

Titulní strana: VUO-86 František Mottl: Lokálka
Dívčice - Netolice, olej na sololitu, detail obrazu, 80. léta 20. století